

Milan Viturka

**Kvalita podnikatelského prostředí v
České republice**

Přednáška pro MUES

17. 3. 2010

Hodnocení kvality podnikatelského prostředí

- ✦ **Praktický cíl hodnocení kvality podnikatelského prostředí (KPP):** vytvoření základního rámce pro správnou volbu cílů a efektivní výběr nástrojů regionální politiky jako součásti hospodářské politiky.
- ✦ **Definice KPP:** agregátní výsledek dlouhodobé akumulace různorodých vlivů, generovaných aktivitami podnikatelských i nepodnikatelských subjektů.
- ✦ **Metodický základ hodnocení KPP:** identifikace investičních resp. rozvojových preferencí firem působících ve zpracovatelském průmyslu a vybraných odvětvích tržních služeb (progresivní služby) prostřednictvím výběru hlavních ovlivňujících faktorů včetně stanovení jejich významových vah.
- ✦ **Hlavní teoretická východiska:** lokalizační teorie (Weber, Lösch), teorie kumulativní kauzality (Myrdal), teorie polarizovaného rozvoje (Perroux, Friedmann), endogenní teorie hospodářského růstu (Lucas, Romer), mikroekonomická teorie konkurenceschopnosti (Porter), nová ekonomická geografie (Krugman), teorie hierarchie reality (HampI).
- ✦ **Územní jednotky hodnocení:** správní obvody obcí s rozšířenou působností 3. stupně (mikroregionální úroveň), kraje (mezo-regionální úroveň).

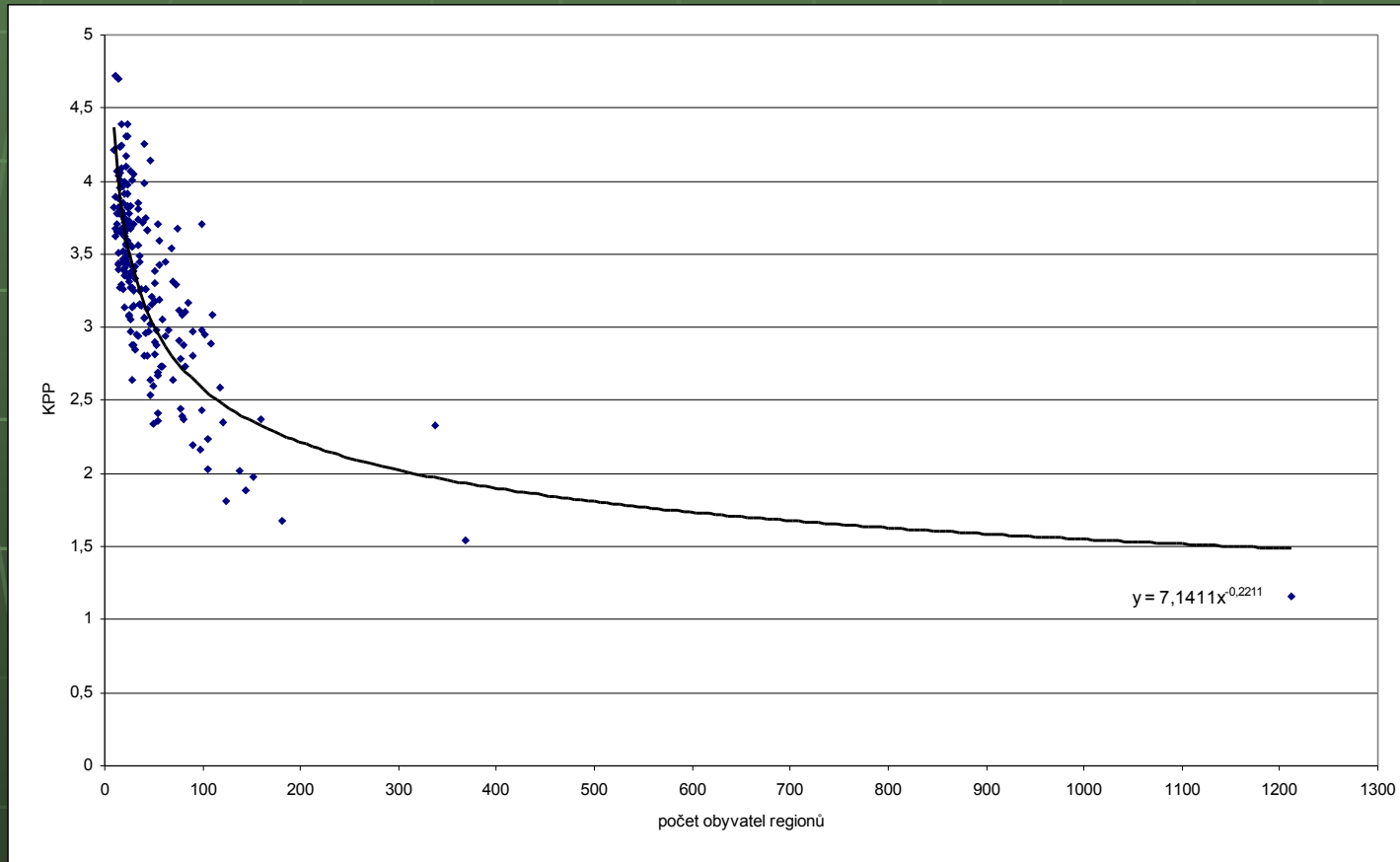
Faktory KPP a jejich významové váhy

faktory	typologické skupiny	váhy A	váhy B
nejvíce významné faktory: :		44	48
podnikatelská a znalostní báze	regionální a lokální faktory	9	11
dostupnost pracovních sil	pracovní faktory	10	10
blízkost trhů	obchodní faktory	9	9
blízkost hlavních zákazníků	obchodní faktory	9	9
kvalita pracovních sil	pracovní faktory	7	9
středně významné faktory:		37	35
cena nemovitostí	cenové faktory	7	7
kvalita silnic a železnic	infrastrukturní faktory	8	6
cena práce	cenové faktory	6	6
informační a komunikační technologie	infrastrukturní faktory	6	6
podpůrné služby	obchodní faktory	6	5
urbanistická a přírodní atraktivita území	environmentální faktory	4	5
méně významné faktory:		19	17
přítomnost zahraničních firem	obchodní faktory	5	4
environmentální kvalita území	environmentální faktory	3	4
asistence veřejné správy	regionální a lokální faktory	4	3
blízkost mezinárodních letišť	infrastrukturní faktory	4	3
flexibilita pracovních sil	pracovní faktory	3	3

Hodnoty KPP podle krajů

kraj	KPP celého kraje	KPP centra	HDP/obyv. v tis. Kč b. c. (2007)
Pražský	1,16	1,16	736
Středočeský	2,65	2,03 (M. Bolesl.)	322
Jihočeský	2,86	1,98	294
Plzeňský	2,77	1,68	315
Karlovarský	2,90	2,19	244
Ústecký	3,05	2,35	272
Liberecký	2,79	2,02	264
Královéhradecký	2,86	1,88	291
Pardubický	2,94	1,81	286
Vysočina	3,02	2,16	289
Jihomoravský	2,78	1,54	315
Olomoucký	3,19	2,37	253
Zlínský	3,29	2,43	280
Moravskoslezský	3,27	2,33	288
Česká republika	2,74	1,16	342

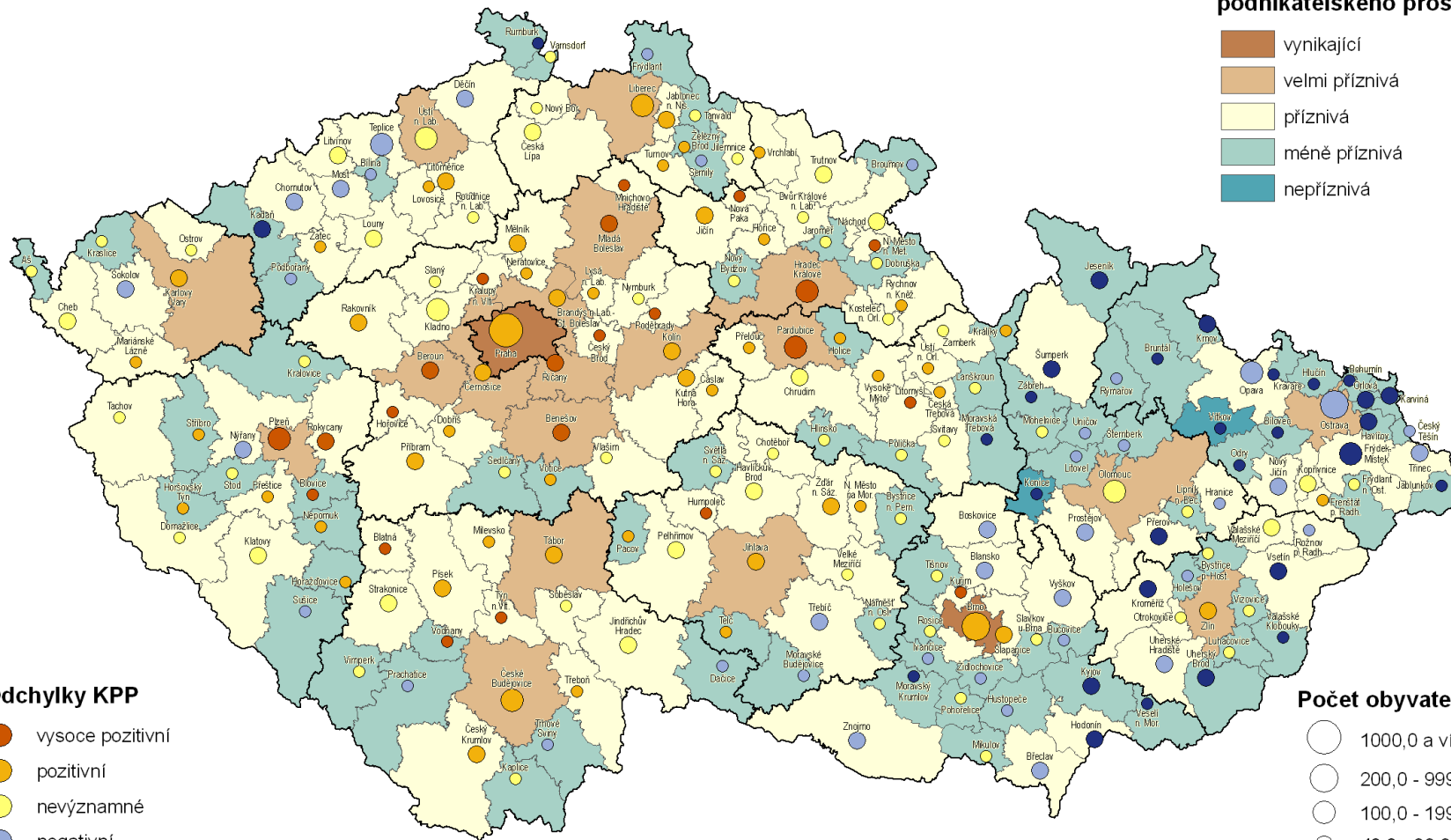
Závislost KPP na velikosti regionů

REGIONÁLNÍ KVALITA PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ (KPP)

Regionální kvalita podnikatelského prostředí

- vynikající
- velmi příznivá
- příznivá
- méně příznivá
- nepříznivá

Odchytky KPP

- vysoce pozitivní
- pozitivní
- nevýznamné
- negativní
- vysoce negativní

Počet obyvatel (tis.)

- 1000,0 a více
- 200,0 - 999,9
- 100,0 - 199,9
- 40,0 - 99,9
- 39,9 a méně

0 50 100 150 km

Komentář k výsledkům hodnocení KPP

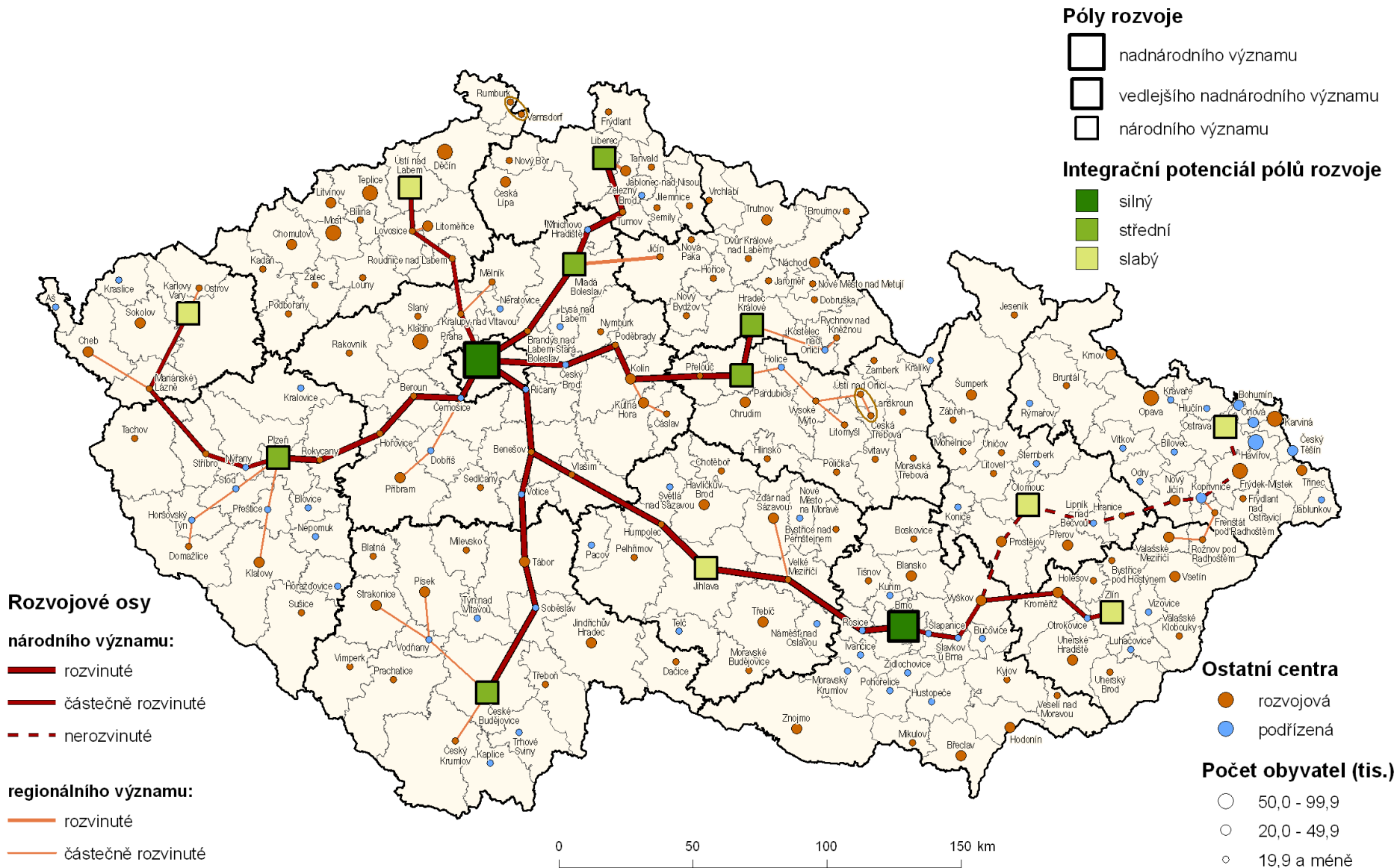
✦ Základní výsledky hodnocení a jejich aplikace v praxi:

- Diferenciace hodnot KPP podle krajů není bez Pražského kraje příliš výrazná (odchyly od průměru ČR se pohybují v rozmezí + 20 až – 3 %). Z toho lze vyvodit praktický závěr, že problém regionálních nerovnováh resp. disparit v ekonomickém rozvoji se týká především relace Praha resp. středočeský prostor v. ostatní kraje – tato skutečnost otevírá prostor pro perspektivní přechod od preference tradiční regionální politiky cílené na snižování regionálních disparit k preferenci regionální politiky cílené na posilování regionální konkurenceschopnosti.
- Další výsledky hodnocení: informace o odchylkách skutečných a teoreticky příslušných hodnot KPP na mikroregionální úrovni (objektivizace výchozího stavu), informace o vybavenosti jednotlivých regionů faktory KPP (atraktivita regionů z hlediska individuálních preferencí jednotlivých firem).

✦ Potvrzení stanovených hypotéz:

- Silná vazba hodnot KPP na úroveň HDP/obyv. – hodnota korelačního koeficientu na mezoregionální úrovni přesahuje hranici 0,95.
- Hodnoty KPP korespondují s populační velikostí mikroregionů – hodnoty KPP pro velikostní skupiny s hraničními hodnotami 180, 90, 45 a 18 tis. obyv. činí 1,7 – 2,5 – 3,0 – 3,5 – 3,8.

PROSTOROVÝ MODEL ROZVOJOVÉHO POTENCIÁLU REGIONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Celkové hodnocení regionální konkurenceschopnosti

typová skupina a podskupina	kraj	klasifikační skupina		
		KPP	VLZ	IPF
typ A:				
1	Pražský	1	1	1
2	Středočeský	2	1	1
typ B:				
2	Plzeňský	2	1	2
2	Jihomoravský	2	2	1
1	Pardubický	2	2	2
1	Liberecký	2	2	2
2	Královéhradecký	2	1	3
2	Jihočeský	2	1	3
typ C:				
3	Zlínský	3	2	2
2	Vysočina	3	2	3
2	Olomoucký	3	3	2
1	Karlovarský	3	3	3
1	Ústecký	3	3	3
1	Moravskoslezský	3	3	3

Charakteristika typových podskupin regionů: 1 = vyrovnaná, 2 = nevyrovnaná, 3 = přechodná

Hlavní komponenty integrační teorie udržitelného regionálního rozvoje

